

«ՉՕՃՈՒԳԼԱՐԸ ՊԱՆՍԱՆ ԿԵԼՄԵՅԻ ՊՐԱԿՏԻ» ՂՈՒԿ. ԺԸ. 16:

ՃԻՆՏ 1

ԻՍԹԱՆԳՈՒԼ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1, 1872.

Ն 0 12

չիւք գըզ գարննաշարընը եւ գարննաշարընը պու թարզ իլէ մէքթէպէ կէօ թիւրիւրէր :

Շէմալ թարափլարընտա փէք սողուգ ետրէրտէ իրի վէ գուվիլէթլի քէօփէքլէր աթ կիպի պէօյիւ.ք պէօյիւք գըզազլար չէքէրլէր. գըզազա թթուրան պիր տտէմ գամ չը էլինտէ ծնլարը սիւրէր : Պու թարզ իլէ պուզ իւս թիւնտէ ուզուն եօլճու լուգլար օլուր :

Սողուգ վէ տաղի ետրէրտէ սաքին օլան էհալի աթիք, իչկիւզար, ազըլը վէ ճէնքտէ ճէսար օլուր : Պէօյլէ էհալի կիտէրէք աթթար, գուվիլէթլէնիր վէ նիհալէթ թէմպէլ միլլէթլէր իւղէրինէ հիւքիւմէթ սիւրէր : Էյլէ իսէ սողուգտան գօրգմայըն :

ՉՕՄԻՐ

Չօճուգլար իչիւն չալըչան վէ ծնլարա չօգ վաղլար վէրէն էյի պիր իլսթիյար գաթ՝

գամիր իւղէրինէ չէօյլէ եազար :

Չամիր՝ ճանըն կէօղիւ տիւր. կէօղիւմիւզ իլէ եօլումուզու կէօրիւպ կիտէճէյիմիւզ ետրէ տօղրու եիւրիւտիւյիւմիւզ կիպի, զամիրիմիւզ իլէ տէ էյիլի քէօթիւտէն այրաւ էտիպ, նասըլ հարէքէթ էթմէլիլի տէյիւ էօյրէնիրիլ :

Լաքին «Եարաճալ զամիր» տէ օլապիլի (Իպր. Ժ. 22) : կէօղիւմիւզ պաղէն պօղուլուպ էյի կէօրէմէլ օլաուղումուզ կիպի, զամիրիմիւզ տէ էօյլէ պօղուլապիլիր քի եանըլ հարէքէթ

ԳՐԾ

Հէր մէփիմին պիրէր թիւրլիւ կիւղէլլի, վէ քէնտինէ մախուս էյլէն ճէլէրի վար աըր : Գըլըն շէտիտ օլտուղու ետրէրին հավասը թէմիլ օլուր, վէ եէր վէ աղաճլար գար իլէ էօրթիւլիւպ պէմպէյալ օլաուղու վագըթ՝ սէյր էթմէք փէք խօշ տուր :

Չօճուգլար էյի էսվապլար իլէ քէնտիլէրինի հըփղ էտէրէք, հավանըն սողուղունա հիչ պագմայըպ, օյնայաւրագ ըսընըլար, վէ գարըն իչինտէ գօշարագ էյլէնիրլէր :

Պէօյլէ ետրէրտէ օթուրան չօճուգլարըն ալէստէվիէ էլուտուր օլուպ, ծնլար իլէ գայարագ կիտէրլէր : Եօղուշ աշաղա օլան ետրէրտէ, գար սըգը օլտուղու մաղըթ, գըզազ հէման քէնտիլիլինտէն փէք թէլ գայարագ կիտէր :

Պաղը քէրրէ չօճուգ գըզազա քէօփէք պաղլայըպ գըզազը ծնա սիւրիւքլէտիր, եախօտ քէնտինտէն քիւչիւք գըզգարնաշարըն եւ գարննաշարըն օթուրտուպ, գըզազը քէնտիսի չէքէր : Չօճուգլար պաղը քէրրէ քէնտի քիւ-

Ա. Փուգարա տա քիպիր օլապիրիբ. Բ. Ամնա զէնկին տաիմա փարասընա կիւվէնիպ, կէճէ կիւնաիւզ օնու տիւշիւնիւր :

Ա. Փուգարա տա տաիմա զէնկին օլմաղա արզու էտէր, վէ զէնկինէրի գըզգանըր :

Բ. Էֆէնտիմիզ նիշիւն տէտի քի « Տէվէնին կյնէ տէլիլինտէն կէչմէտի՝ զէնկինին Ալլահըն փատիշահըլընա կիրմէսինտէն տահա գօլայ տըր » :

Ա. Էֆէնտիմիզ տէմէք իսթէմէզքի զէնկինէր խէլաս պուլմայաճագ : Աբրահամ չօգ զէնկին իտի իսէ, սատըգ պիր տտէմ իտի : Բէղալէք պիլիլիզ քի օլ վագըթտան պու անէտէք չօգ զէնկին ատէմէր Ալլահա մագպուլ օլապիլաիլէր :

.....

Բ. Քրիստոս Էֆէնտիմիզ խազնէ սանտըլընա պիր մանկըր պրագան ֆագիր տուլ գարըիչիւն զէնկինէրին հէփիսինտէն զիյատէ պըրագտը տէտի :

Ա. Օլ ֆագիր գարը եիւրէքտէն վէրտիյի իչիւն Էֆէնտիմիզ օլ սէօլիւ սէօլէտի. էյէր զէնկինէր տէ վէրտիլէրի չօղու էօլէ եիւրէքտէն վէրիւսէլէր, օնուն գատար վէ տահա զիյատէ մագպուլ օլուրլար :

Բ. Ձէնկինէրին չօղու բուհանիճէ ֆագիր տիր. օնլարըն զէնկինիլի տիւնեալի օլտուղունտան, պօշ վէ կէչիճի տիր. պու սէպէպտէն բուհանի զէնկինիլի մալիք օլմայան զէնկինէր, էօլտիւքլէրի վագըթ պիւթիւն վարիյէթլէրինի պուրատա պրագըպ փէք ֆագիր պիր հալիլէ էօթէյէ կիտէրլէր. պունուն զըտար բուհանիճէ զէնկին օլան ֆագիրլէր կէօք փատիշահըլընտա սահիհ զէնկինիլի մալիք օլաճագլար :

Ա. Ձէնկինէր տէ պու տիւնեատա բուհանիճէ զէնկին օլապիլիլէր, շէօլէ քի էօլտիւքտէն սօնղրա էպէտիլէք տէ սէմալի սալթանաթա տալի նալ օլապիլիլէր :

Բ. Էֆէնտիմիզին պիր սէօլիւ տահա խաթըրմա կէլիյօր « Նէ մութլու բուհատա ֆագիրլէրէ, զիրա կէօքլէրին փատիշահըլը օնլարըն տըր » :

Էրզրումա ֆրօթ էսթանթլարըն գըզլար մէքթէպիլինիլի քի գըզ չօճուղուն եազըպ օլ մէքթէպիլին իսթիհանընտա օգուտուղլարը պու սէօնպէթի պիր աղ գըսալտարագ թէրճիւմէ էտիպ պուրատա տէրճ էթտիքտէն սօնղրա,

թարաֆըրդտան պիր գաչ սէօղ իլավէ էտէրիլ :

« Էյ գըզլար, սէօլէտիլէրինիլ սահիհ իսէ տէ, պիլմէլիսինիլ քի էվիլէլա ֆրիստոս Էֆէնտիմիզին « Նէ մութլու բուհատա ֆագիրլէրէ » տէմէսի իլէ փարա եալիօտ վարիյէթ թարաֆընտան ֆագիր օլանլար տէյիլ, իլլա բուհատա ֆագիր օլանլար աննալըր : Բուհատա ֆագիրլէր օնլար տըր քի, սէֆիլ կիւնահքեար օլտուղլարըն հիսս էտիպ, գալպէրի գըրըգ տըր : Պէօլէ գըրըգ եիւրէքլիլէր, զէնկին օլտուն ֆուգարա օլտուն, խէլաս օլուրլար : Հիլ քիմնէ զէնկին եալիօտ ֆագիր օլտուղու իչիւն տէյիլ, անճագ ֆրիստոսա թամ իման էթմէսի իլէ խէլաս օլաճագ տըր : Պէօլիւք վարիյէթ սահիպի օլան Աբրահամ վէ Սողոմոն, վէ ֆիլիւսէ միւհթաճ օլան տիլէնճի Ղազարոս տալի, պու իման իլէ խէլասա նալ օլտուրլար :

ԱԼԸՇԳԱՆ ՍԻՆՃԱՊ

Ամերիգանըն օրմանլարընտա պիր գաչ ճինս թէեուն պուլունուր : Պիր ճինսի սինճագ տէնիլ վէ փէք կիւղէլ տիր : Պու հայվանլար գօլայ ալըլըպ էվ իլինտէ փէք խօշ օլուրլար :

Ամերիգանըն պէօլիւք ճէնքի էսնապընտա ասքէրտէն պիրլինին քիւլընէկինտէ պիր սինճագը վար իտի : Պու հայվան վիք ալըլըան օլուպ հէման տաիմա օնուն գօյնունտա եաթար իտի : Թիւֆէնք սէսինտէն եալիօտ պաշգա պիր շէյտէն գօրգտուղու կիպի, թէլ գօշարագ սահիպիլին եանընա կէլիպ վէ գօյնունա կիրիպ սագլանը, վէ պաղը պաղը պաշըն օնուն սագալընըն ալթընտան տըլարը չըգաըլպ նէ վար տէյիլ աննամագ իչիւն էթրաֆա պագար իտի :

Պու հայվան ասքէրլէրին էյլէնճէսի օլմուշ իտի : Պաղը քէրրէ պիրիսինտէն պիր էլմա եա պիր ճէվիլ չալըպ, կէլիլ սահիպիլին պաշընըն իւսթիւնէ չըգար վէ օրատա եէր իտի. տճ օլմատըլը վագըթ տալի չալըղընը սահիպիլին ճէպլնէ պրագըր իտի : Պաղը տէֆա կիտիպ պիրիսինին գահվէսինտէն պիր աղ իչէր իտի, պաղը քէրրէ տէ կէճէլէրի կէղինիպ ասքէրլէրին սաչարը իլէ օյնար իտի : Սահիպի նէրէյէ կիտէրտէ իտի պու հայվանը գօյնունա գօյնուպ պէրապէր կէօթիւրիւր իտի : Ճէնք վագթընտա թօփլար թիւֆէնքլէր էօրֆիլս սէսիլէ ալթըլտըլը, վէ կիւլէլէր տօլու կիպի եաղտըլը վագըթ, պու սէֆիլ հայվան սահիպիլին գօյնունտա կիղէնիպ գօրգուտունտան թիթրէյէրէք տուրուր իտի : Պիր քէրրէ պիր կիւլէ կէլիպ օնուն գույրուղունուն պիր փարշատընը կէօթիւրտիւ պիր պաշգա տէֆա տա տէրիսի պիր աղ եալանտը :

Օնուն սահիպի օլան ասքէր նիհայէթ պէօլիւք պիր գալգա օլաճաղընը պիլէրէք, պու սէվ կիւլիւ հայվանընը, եարալը ասքէրլէրի պագմագ իչիւն խաթմախանէյէ կէլմիշ օլան մէրհամէթլի պիր գատընա թէսլիմ էտիպ տէտի : Պիղէ չօգ մէրհամէթ կէօթէրալիլին իչիւն սանա գարըլըլ պիր շէյ էտէմէմ. անճագ պու հայվանընը սանա վէրիլիմ. պիլիլիմ քի օնու սէվիպ, պէնիմ խաթըրմ իչիւն էյի պագաճագսըն : Պունու տէտիքտէն սօնղրա՝ ասքէր աղլայարագ սէվիլիլիւ հայվանընտան այըլըպ կիթտի, վէ իքի կիւն սօնղրա ճէնքտէ վուրուլուպ էօլալի :

ՊԻՐ ԷՔՄԵՔԸԻ ՍԻՆՃԵՔԵԱՆՆՆՆ ԷՏԻՆՏԵՆԻՆ ԿԵՉՏԻՅԻՄ ՎԱԳԸԹ ՊԻՐ ԳԱՅ ԷՔՄԵՔ ԱՂԱՅ, ԱՅՊՏՈՆ ՏԵՅԻՒ ԷՔՄԵՔԸՅԵ ՊԻՐ ԿԻՒՄԻՆ ՊԵՆՅԻՔ ՎԷՐՏԻՄ : ԷՔՄԵՔԸՅԻ ՎԱՐԱՅՂ ԱՅՊՏԱՅ ԷՒՄԸՎ ՎԷՐՏԻՄ, ԱԿՆ ՏԱԼԻ ԱՂԱՅ ՊԻՐ ԳԱՅ ԱՏՐՄ ԻՒՄԵՐԻ ԿԻՒՄՈՒՔՏԵՆ ՍՕՆՂՐԱ ՍԱՅԱՐՄ, ՎԷ ՊԻՐ ՂՈՐՈՒՆ ԷՔՄԻՔ ԱՂՈՒՄ, ԿԵՐԻ ՏԵՏԵՐԵՔ ԷՔՄԵՔԸՅԵ ԷՔՄԵՅԻՆ ՖԻՒՄԸՆՆ ՍՕՐԱՏՈՒՄ, ՎԷ ԳԱՅ ՂՈՐՈՒՆ օլտուղունու աննատըրտան սօնղրա՝ վարայը ԷՔՄԻՔ ՎԷՐՄԻՆ օլտու-

ղունու օնա խապէր վերտիմ իսէ, օ
 « Խայրը, թամամ վերտիմ տէյիւ խտտաա էթտի: Վերտիյի փարա հէնուղ էլիմտէ օլարադ, օնուն կէօղիւնիւն էօնիւնտէ սայտըմ, վէ պիր զուրուշ էքսիք օլտուղունու կէօրտիւ, լաքին եինէ թամամ վերտիմ տէյիւ խտտիա էտէրէք, օլ պիր զուրուշու վէրմէք իսթէմէտի: Պէն օնուն օլ պիր զուրուշու պանա պիւէ պիւէ էքսիք վէրմիշ օլտուղունու, վէ թամամ վերտիմ տէմէտի իլէ եալան սէօյլէտիյին էյի պիւէրէք, ալտըղըմ էքմէքլէրի տէ թէդ կեահըն իւսթիւնէ դօյուպ, « Պէն թամա իչիւն եալան սէօյլէմէյի դապուլ էտէն առէմէրտէն տէյիւ իմ իշթէ էքմէք տէ սէնին օլտուն, ամնա պիր տահա սէնինլէ ալըվէրիշ էթմէյէճէյիմ տէյերէք, հէմ էքսիք վէրտիյի զուրուշտան վաղ կէչտիմ, հէմ տէ էքմէքլէրի պրադըպ կիթտիմ: էքմէքճի շաչըրըպ արգամտան պագա դալար:

Օլտիւքքեանըն էօնիւնտէն հէր կիւն կէչէր իտիմ, օնտան տա չօգ էքմէք ալըրըտըմ: էյեր պու էքմէքճի պու հիւլէյի էթմէսէ իտի, շիւպհէսիդ տալմա օնտան ալըվէրիշ էտէճէյիտիմ, օ տա սաիմա փարամը ալաճաղըտը. հիլէսի իչիւն ալըվէրիշի քէտտիմ, Պէօյլէճէ պու ագըլըղ առէմ պիր զուրուշա թամա էթտիյի իչիւն էփէյիճէ պիր միւլթէրիտէն օլտու: Պու վուղուաթըն էրթէտի կիւնիւ տիւքքեանըն էօնիւնտէն կէչտիյիմտէ, պիր առէմին օնտան էքմէք ալարըղըն կէօրիւպ, էքմէքճի իչիւն օնա « Պունտան սագըն » տէտիմ, էքմէքճի պունու իշիթտիյինտէ փէք մահճուպ օլտու:

Լաքին պիրիսի պանա տէյէպիլիր. « Սաթ օլ էքմէքճիմի հիլէ վէ պաղ եալանիճը օլուպ պաղաղալարը տա տէյիլ մի: Խայր, փէք չօղունուն հիլէքեար օլտուղունու պիլիրիմ: Լաքին, չօճուղար, սիղէ պու նաղլիյէթի էթմէքտէն մէրամրմանճագ շունասիհաթը վէրմէք տիրքի, հիլէքեար առէմ պաղապարնտան ղիյատէ քէնտի քէնտիինէ զարար էտէր: Հիլէ եալուսա խամին, եալընըղ չօգ օլուրսա տէյիլ, աղ տա օլտա, եինէ զարարը տըր, վէ մութըպ կիւնիւն պիրինտէ մէյատանա չըգար, Պիր առէմ հիլէ իլէ պիւթիւն տիւնեայը տալի գազանսա, սօնուտա ճանընը զայպ էթմիշ օլտուղունու կէօրտիւյիւնտէ, էլպէթ փիւշման օլաճագ տըր:

Կէչէն այըն նուսիսիւնտէ չօճուղարա օլունան սիւալին ճէվապընը կէլէճէք այ տէրճ էտէրիլ:

ԹԱՍՎԻՐԼԷՐ ԻԼԷ ՊԻՐ ՆԱԳԼԻՅԷԹ

Չօպան հէի քէնտի դօյունլարըն՝ սայար, Օնլարտան պիրինին դայպընը տա աննար: էօրֆիւ տաղլարը վէ խալի եհրէրի Գայպ օլան ագըլըղ տօլաչըր սէրսէրի:

Չօպան սէֆիլի արամաղա կիտեր, վէ կէօրիւր հալինի փէրիւշան վէ պէտթէր:

Թէհիլքէտէն օնու տէրագապ դուրթարըր, Բէնտի ումուղունա օլ դաիֆի ալըր:

Սէվինէ սէվինէ կէլըր օ չէօլտէն, էնտիրի դօյունու ումուղու իւսթիւնտէն:

Օլ վաղըթ շաղըրըր էթրաֆտան տօթլարը, նաղլէտէր « Պուլտուլ գայպ օլան դօյունը » կիւնահքեար առէմի Յիտուս տա պուլուր: Թէվլէքեար իչիւն կէօրտէ սէվինտէ օլուր:

ՊԻՐ ԿԻԻՉԷԼ ԻՊԻԷԹ

Պիր դատընըն առէթի իտի քի հէր աղչամ չօճուղարընը թօփլայըպ, օլ կիւն նէ եափարըլարընը վէ պաղաղարըն խայրը իչիւն նէ զայրէթ էթտիքլէրինի օնլարա սօրարըտը: Պիր աղչամ պու չօճուղարտան պէօյիւք օլանլար ալչադ կէօնիւլիւլիւքլէ օլ կիւն քէնտի էթտիքլէրինի անալարընա նաղլ էթտիլէր: Լաքին Մարիամ վէ Շուշան խամինտէ իքի քիւշիւք գըղ պիր աղ վաղըթ սուս օթուրտուգտան սօնգրա, Մարիամ տէտի. « Պէն պու կիւն էյի պիր շէյ էթտիմ տէյիւ խաթըրմա կէլմէյօր. անճագ շունու տէյէպիլիրիմ քի մէքթէպտէ արգատաշլարըմըն պիրի տէրսինի էյի էօյրէնտիյի իչիւն սընըֆըմըգտա իլք օլտուղունտա, պէն եանընա կիտիպ օնու էօիտիւմ. օ տալի սէվինէրէք պանա՝ « Սէնին էյի պիր եիւրէյին վար տէտի: »

Սօնկրա Շուշան պաղչայըպ տէտի: « Պու կիւն մէքթէպտէ եանըմտա օթուրան գըղ քիւշիւք դարնտաշլ էօլմիւշ օլտուղունտան, տէրսինի էօյրէնտիյի վաղըթ պագաղըմ քի կէօղ եաչը տէօքէյօր. պէն տալի օնու աճըլըպ պաչըմը եանընա դօտուլ վէ օնուկլա պէրապէր աղլատըմ. օ տա չօգ մէմնուն օլուպ, « Պանա պէօյիւք էյիլիք էթտին » տէյերէք պէնի էօփտիւ: Պիլմէմ նէ եափտըմ քի օ գըղ պանա պունու սէօյլէտի: »

Չօճուղարըն անասը պունլարը իշիտիպ չօգ սէվինտի, վէ էվվէլա Մարիամա տէտի. « Սէվիլիւ գըղըմ, չօգ մէմնունում քի տէրստէ սէնտէն իլէրի կէչէն չօճուղու գըղգանմայըպ, օնու թէպրիք էթտին: Սօնըրա Շուշանա տէօնիւպ տէտի. « Շաղ օլանլար իլէ շաղ օլմագ, վէ աղլայանլար իլէ աղլամագ պօրճումուղ տուր. պու սէպէպտէն, սէվիլիւ գըղըմ, սէն տէ տէրալի արգատաշլըն իլէ պէրապէր աղլատըղըն իչիւն մագպուլ պիր շէյ էթտին: »

Պու իքի գըղ չօճուղուն էթտիյի չօգ կիւղէլ վէ ասըլ Բրիտանուն իսթէտիլի շէյ տիր:

ԱՄԵՐԻԳԱ ՄԻՍՍՈՏՈՐԱՐԸ ՇԻՐԲԷԹ ԹԱՐԱՑՆԱՆ ՄԻԼԷԻՖԻ ԿԱԳԷԹԱ Ն. ՊԼԻՍ

ՍԹԱՆՊՈՒ ԱՐԱՄԵԱՆ ԹԱՊՈԱՆԵՍԻՆՏԷ Չագմագըլար, Յակոբեան խան, Նում. 12.